

PATVIRTINTA:

Biržų r. Nemunėlio Radviliškio pagrindinės mokyklos direktoriaus 2017 m. kovo 30 d. įsakymo Nr. V -156

BIRŽŲ R. NEMUNĖLIO RADVILIŠKIO PAGRINDINĖS MOKYKLOS SOCIALINIŲ-PILIETINIŲ KOMPETENCIJŲ UGDYMO ORGANIZAVIMO MOKYKLOJE TVARKOS APRAŠAS

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Socialinių-pilietinių kompetencijų ugdymo (SKU) organizavimo mokykloje tvarkos aprašas (toliau –Aprašas) reglamentuoja privalomą 5-10 klasių mokinių socialinę-pilietinę veiklą pagal pagrindinio ugdymo programą.
2. Socialinių-pilietinių kompetencijų ugdymo (SKU) veikla fiksuojama elektroniniame dienyne ir individualiame mokinio aplanke.
3. Socialinių-pilietinių kompetencijų ugdymo (SKU) veikla yra neatskiriama pagrindinio ugdymo programos dalis, įtraukiama į mokyklos ugdymo planą.
4. Organizuojant Socialinių-pilietinių kompetencijų ugdymo (SKU) veiklą, atsižvelgiama į mokinių amžiaus tarpsnių ypatumus, mokyklos bendruomenės tradicijas, vykdomus projektus, pilietiškumo ugdymo, kultūrinės bei socializacijos programas ir pan. Atsižvelgiama į bendradarbiavimą su savivaldos institucijomis, galimybę mokiniui atlikti ją savarankiškai.
5. Mokiniui, neatlikus socialinės-pilietinės veiklos, kėlimo į aukštesnę klasę, palikimo kartoti ugdymo programos ar papildomo darbo skyrimo klausimus svarsto mokinį ugde mokytojai, kiti ugdymo procese dalyvavę asmenys.
6. Pagrindinio ugdymo programos baigiamosios klasės mokinys, turintis patenkinamus visų šios programos ugdymo plano dalykų metinius įvertinimus ir teisės aktų nustatyta tvarka atlikęs socialinę – pilietinę veiklą, laikomas baigusių pagrindinio ugdymo programą.

**II SKYRIUS
SOCIALINĖS-PILIETINĖS VEIKLOS ORGANIZAVIMO PRINCIPAI, PLANAVIMAS, APSKAITA**

7. Socialinių-pilietinių kompetencijų ugdymo (SKU) **veikla** yra prasminga, kai **veiklos** turi šiuos komponentus: įsitraukimo, novatoriškumo, iššūkio, veda asmeninio tobulėjimo link.
8. Kiekvienas mokinys privalo atlikti ne mažiau kaip 5 valandų trukmės Socialinių-pilietinių kompetencijų ugdymo (SKU) veiklą, organizuojamą ugdymo proceso, skirtą kultūrinei, meninei, pažintinei, kūrybinei, sportinei, praktinei, socialinei, prevencinei, pilietinei, ekologinei/gamtosauginei, kraštotyrinei veiklai, metu ar laisvu laiku po pamokų, ir renkasi iš mokyklos siūlomų Socialinių kompetencijų ugdymo (SKU) veiklos krypčių: karitatyvinė veikla (gerumo akcijos, globos namų lankymas, pagalba pagyvenusiems žmonėms), pilietinė veikla, ekologinė veikla (individualus aplinkos tvarkymas, dalyvavimas mokyklos, miestelio, miesto ar respublikinėse ekologinėse akcijose, projektuose), kraštotyrinė veikla, pagalbos mokyklai, mokiniams veikla, kūrybinė (priedas Nr. 3).
9. Socialinių – pilietinių kompetencijų ugdymo (SKU) veiklos organizavimo modelis:

Klasės	5	6	7	8	9	10
Valandos per mokslo metus	ne mažiau 5	ne mažiau 9	ne mažiau 13	ne mažiau 17	Ne mažiau 20	20 ir daugiau

Veiklos pobūdis		Veikla mokyklos bendruomenėje. Dalyvavimas mokyklos savivaldos, vietos bendruomenės ir jaunimo organizacijų veikloje. Savanorystė.
Vertinimas		Socialinių – pilietinių kompetencijų ugdymo (SKU) veiklos įrodymų kaupimas mokinio individualiame aplanke, įgytų praktinių pilietinio dalyvavimo gebėjimų įsivertinimas ir pažangos sekimas (patirties ir rezultatų) panaudojant Socialinių kompetencijų ugdymo (SKU) veiklos aplanką (priedas 1) arba el. aplanką, taip pat įsivertinimo įrankį „Voratinklis“ (priedas 2).
Atsakingi asmenys		Socialinis pedagogas, klasių vadovai, dalykų mokytojai arba jungtinė atsakingų asmenų grupė.

10. Socialinių – pilietinių kompetencijų ugdymo (SKU) veiklą mokykloje koordinuoja socialinis pedagogas.

11. Socialinės-pilietinės veiklos darbą kuruoja, apskaitą vykdo ir už ją atsakingas klasės vadovas:

11.1. rugsėjo I savaitę pateikia mokiniams Socialinės – pilietinės veiklos apskaitos lapus (priedas Nr. 1) bei supažindina su Socialinės - pilietinės veiklos kryptių sąrašu (priedas Nr. 3). Apskaitos lapus klasės vadovas tikrina du kartus per pusmetį;

11.2. vadovaudamasis mokinio socialinės - pilietinės veiklos apskaitos duomenimis, klasės vadovas juos fiksuoja elektroniniame dienyne;

11.3. likus 2 savaitėms iki mokslo metų pabaigos, peržiūri auklėtinių „Socialinių-pilietinių kompetencijų ugdymo (SKU)“ veiklos suvestinę, „Socialinių kompetencijų ugdymo (SKU)“ apskaitos lapus;

11.4. įvertina mokinio aplanko turinį, už socialinę-pilietinę veiklą atsiskaičiusiems mokiniams el. dienyne įrašo įrašą „įskaityta“ arba „Neįskaityta“;

11.5. mokinius, nesurinkusius reikiamo socialinės – pilietinės veiklos valandų skaičiaus, nukreipia atlikti tuo metu Mokyklai svarbią socialinę - pilietinę veiklą. Esant reikalui, kreipiasi į Mokyklos administraciją dėl mokinio nukreipimo reikalingai socialinei - pilietinei veiklai.

12. Mokiniai savo socialinės - pilietinės veiklos įrodymus kaupia patys:

12.1. pildo Socialinių-pilietinių kompetencijų ugdymo (SKU) veiklos aplanką (priedas Nr. 1), pagrįstą socialinės-pilietinės veiklos aprašymais, nuotraukomis, vaizdo medžiaga, padėkomis ar kitais dokumentais. Socialinė-pilietinė veikla laikoma atlikta, kai mokinio aplanke yra įvardintos ne mažiau nei 5 val. (žr.9 p.)

12.2. veiklos aplanką pateikia klasės vadovui iki gegužės II savaitės;

12.3. mokslo metų pabaigoje kiekvienas mokinys įsivertina Socialinių-pilietinių kompetencijų ugdymo (SKU) veiklą pildydamas įsivertinimo voratinklį (priedas Nr. 2).

13. Socialinę – pilietinę veiklą Mokykloje siūlo ir organizuoja: klasių vadovai, dalykų mokytojai, socialinis pedagogas, bibliotekos vedėjas, direktoriaus pavaduotojai ugdymui, direktoriaus pavaduotojas ūkio reikalams. Socialinės – pilietinės veiklos apskaitos lapą pildo konkrečią veiklą skyręs darbuotojas.

14. Socialinės - pilietinės veiklos atlikimą už mokyklos ribų patvirtina atitinkama įstaiga, pateikdama raštą su atsakingo asmens parašu ir antspaudu arba pildydama mokinio Socialinės – pilietinės veiklos apskaitos lapą.

15. Mokinių Socialinės – pilietinės veiklos apskaitos lapai mokslo metų eigoje laikomi segtuvuose pas klasės vadovą, mokslo metų pabaigoje – klasės vadovas sudeda į mokinių asmens bylas.

16. Mokslo metų pabaigoje klasės vadovas gali siūlyti Mokyklos direktoriui apdovanoti padėkomis mokinius, viršijusius privalomą valandų skaičių.

17. Mokslo metų pabaigoje vyksta viešas visų klasių mokinių „Socialinių-pilietinių kompetencijų ugdymo (SKU)“ veiklą pristatymas pagal aptartus kriterijus.

III SKYRIUS REZULTATAI

18. Veiklos kriterijai:

- reali, prasminga veikla, numatanti konkrečius rezultatus,
  - kelianti iššūkį asmenybės vystymuisi,
  - reikalaujanti konstruktyvaus mąstymo,
  - daranti įtaką asmeniniam tobulėjimui.
-

_____ klasės mokinio (- ės) _____
20..... - 20..... m. m.

„SOCIALINIŲ – PILIETINIŲ KOMPETENCIJŲ UGDYMO (SKU)“ VEIKLOS APLANKAS

Kas yra „Socialinių kompetencijų ugdymo (SKU)“ veiklos aplankas?

„Socialinių kompetencijų ugdymo (SKU)“ veiklos aplanke kaupiami įrašai apie praktinius pilietinio dalyvavimo gebėjimus, būtinus aktyviam socialiniam gyvenimui visuomenėje.

Kas turi būti „Socialinių kompetencijų ugdymo (SKU)“ veiklos aplanke?

Socialinės - pilietinės veiklos aplankas gali būti pildomas įvairiai. Aplanke gali būti:

1. Veiklų/darbų sąrašas – mokinys aprašo, ką nuveikė, kaip įsitraukė į praktinę pilietinę veiklą.
2. Dokumentų rinkinys – juose pateikti mokinio socialinės veiklos formalūs įrodymai ((atliktų socialinių valandų trukmė ir vieta, kiti mokinių socialinę veiklą įrodantys dokumentai, tekstai (pavyzdžiui, organizacijos, kurioje buvo atlikta socialinė veikla, atstovo vertinimas)).
3. Įsivertinimas – mokinys gali įsivertinti įgytus praktinius pilietinio dalyvavimo gebėjimus.

Kam reikalingas „Socialinių kompetencijų ugdymo (SKU)“ veiklos aplankas?

„Socialinių kompetencijų ugdymo (SKU)“ veiklos aplankas gali būti įgytų praktinio pilietinio dalyvavimo gebėjimų įrodymas ir dokumentavimas. Aplankas naudingas įvertinant savo socialinius įsipareigojimus. Naudojantis aplanke, galima aptarti savo patirtį ir rezultatus, palyginti su kitų mokinių patirtimi, tai gali paskatinti mokinius naujai veiklai.

Įvertink savo socialinės kompetencijos gebėjimus

Socialinė kompetencija

Apibendrintas įsivertinimas. Kaip vertinate savo visuomeninio dalyvavimo gebėjimus? Kokios yra jūsų stipriosios ir tobulintinos šių gebėjimų pusės

.....

.....

.....

.....

Sudarykite planą kokius gebėjimus norėtumėte patobulinti ir kaip, kada tai padarysite

Tobulintinas gebėjimas	Veikla	Įgyvendinimo terminas	Įsivertinimas, kaip pavyko?

Pagrindiniai refleksijos klausimai:

- Ką aš planavau padaryti?
- Ką aš padariau?
- Kokie rezultatai?
- Kokia nauda man, grupei/ komandai ir kitiems?
- Kas man pavyko/nepavyko?
- Ką daryčiau kitaip kitą kartą? (Net jeigu veikla buvo sėkminga)

Socialinės-pilietinės veiklos kryptys

Kryptys	Veikla	Kas koordinuoja
Kūrybiškumas	<ul style="list-style-type: none"> • vedu renginį; • inicijuojau ar/ir organizuoju renginį klasėje, mokykloje, Nemunėlio Radviliškyje, kitose erdvėse, rajone, užsienyje (ikimokykliniame skyriuje, senelių globos namuose, vaikų namuose ir kt.); • inicijuojau ar/ir koordinuoju ir/ar organizuoju ir/ar dalyvauju akcijoje, projekte; • rengiu parodą mokykloje, miestelyje, rajone, šalyje, užsienyje; • dalyvauju mokyklos interjero atnaujinime, mokyklos bendrųjų erdvių apipavidalinime, svetingos aplinkos kūrime. 	Dalykų mokytojai, klasių vadovai, direktoriaus pavaduotojas ūkio reikalams, direktoriaus pavaduotojas ugdymui.
Karitatyvinė veikla, pagalba	<ul style="list-style-type: none"> • padedu silpniau besimokantiems; • užsiimu savanoriška veikla Senelių globos namuose, Vaikų namuose ar kt.; • budžiu klasėje ir užtikrinu klasėje švarą; • padedu bibliotekos darbuotojoms (sutvarkau knygas, tikrinu, ar atiduodamos knygos tvarkingos); • paruošiu aktų salę renginiams (sutvarkau kėdes); • padedu dalykų mokytojams, administracijai tvarkyti dokumentus; • teikiu pagalbą susirgusiai kaimynei ir kt. 	Klasių vadovai, socialinis pedagogas, VGK, Bibliotekos vedėjas, direktoriaus pavaduotojas ugdymui, mokyklos administracija, seniūnas, vietos bendruomenės pirmininkas.
Veikimas	<ul style="list-style-type: none"> • dalyvauju įvairaus lygmens sporto varžybose, olimpiadose, konkursuose. 	Dalykų mokytojai, klasių vadovai, direktoriaus pavaduotojas ugdymui.
Ekologinė	<ul style="list-style-type: none"> • puoselėju ir tvarkaus mokyklos, miestelio, miesto aplinką; • dalyvauju įvairiose ekologinėse akcijose (pvz. akcijoje „Darom“), projektuose mokykloje ir mieste. 	Dalykų mokytojai, klasių vadovai, direktoriaus pavaduotojas ūkio reikalams, direktoriaus pavaduotojas ugdymui.
Pilietinė	<ul style="list-style-type: none"> • organizuoju pilietines iniciatyvas; • aktyviai dalyvauju savivaldos veikloje, miesto jaunimo organizacijose; • rašau straipsnius apie mokyklos renginius, fotografuoju ir viešinu mokyklos internetinėje svetainėje bei kituose šaltiniuose). 	Dalykų mokytojai, klasių vadovai, direktoriaus pavaduotojas ugdymui.